

Upplands Väsby kommun
Revisorerna

Revisionskrivelse
2023-01-25

Till Omsorgsnämnden
Kopia Kommunfullmäktiges presidium

Revisionsrapport nr 6/2022 – Granskning av intern kontroll kopplat till risken för fusk med assistansersättning

På uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer har EY granskat kommunens förebyggande arbete med risken för assistansersättning utbetalt på felaktiga grunder dels på en övergripande nivå, dels kopplat till specifika risker. Granskningens syfte har varit att bedöma om omsorgsnämnden har säkerställt en god intern kontroll för att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott i verksamheten. Granskningen kommer ligga till grund för revisorernas årliga ansvarsprövning.

Vår sammantagna bedömning utifrån granskningens syfte och grunderna för ansvarsprövning är att omsorgsnämnden inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa en god intern kontroll för att förebygga, upptäcka och utreda assistansfusk.

Bedömningen baseras på att det saknas styrande dokument som berör välfärdsbrott samt att omsorgsnämnden inte har genomfört adekvata riskanalyser på rätt nivå för att minska riskerna för assistansfusk. Konsekvensen är enligt vår uppfattning att omsorgsnämnden utövar en bristande styrning för hur assistansfusk ska förebyggas, upptäckas och utredas inom Biståndsenheten för personer med funktionsnedsättning. I och med att omsorgsnämnden inte har analyserat riskerna för assistansfusk bedömer vi att enheten inte fullt ut har identifierat riskmiljöer och anpassat de förebyggande, upptäckande och utredande kontrollaktiviteterna därefter. Vi vill särskilt framhäva de utredande kontrollaktiviteterna som bristande då det saknas ändamålsenliga rutiner och arbetssätt för att agera och utreda misstänkt assistansfusk. Därtill saknas utbildningar som omfattar välfärdsbrott eller riskerna med assistansfusk, samt tillräcklig intern och extern samverkan. I samband med att kontrollmiljöerna stärks bedömer vi det vara nödvändigt att omsorgsnämnden säkerställer rutiner för åiterrapportering av genomförda kontrollaktiviteter samt eventuella incidenter av fusk eller oegentligheter årligen.

Vi bedömer dock stora delar av omsorgsnämndens kontrollmiljö vara god vilket i teorin skapar gynnsamma förutsättningar att förebygga, upptäcka och utreda välfärdsbrott i verksamheten. Däribland finns en riskmedveten kultur inom enheten med fokus på att säkerställa en rättssäker handlägningsprocess där risken för godtyckliga och felaktiga beslut om personlig assistans undviks. Genomförandet av föreslagna rekommendationer baserat på iakttagna brister bedöms därför inte kräva ett omfattande förändringsarbete inom Biståndsenheten för personer med funktionsnedsättning.

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderar vi omsorgsnämnden att:

- ▶ Upprätta och anta styrande dokument för att tydliggöra nämndens mål och inriktning kring arbetet för att motverka välfärdsbrottslighet samt följa upp och utvärdera enhetens arbete årligen.
- ▶ Analysera specifika risker för välfärdsbrott inom enhetens verksamhet samt inkludera kända brottsupplägg och nationella erfarenheter och vid behov låt inkludera i internkontrollplanen.

- ▶ Utifrån identifierade risker göra en översyn och eventuellt komplettera kontrollaktiviteterna i syfte att dessa ska vara ändamålsenliga och minska identifierade risker, exempelvis genom att upprätta en checklista för hembesök utifrån kända brottsupplägg samt särskilja de två attesterna av inkomna leverantörsfakturor.
- ▶ Upprätta en rutin för att utreda misstänkta felaktiga utbetalningar av assistansersättning enligt LSS och låt inkludera rutiner för anmälan till IVO, polisanmälan samt beslut om återkrav.
- ▶ Säkerställa introduktion av nyanställda samt kompetensutveckling i ämnet fusk, oegentligheter och välfärdsbrott för anställda inom enheten.
- ▶ Inkludera handläggarnas fritid i handlingsplanen mot hot och våld.

Vi önskar omsorgsnämndens kommentarer till granskningen senast den 31 maj 2023.

För revisorerna i Upplands Väsby kommun

Anna-Lena Edwinson
Ordförande

Jan Fäldt
Vice ordförande

Bilaga: Revisionsrapport nr 6/2022 – Granskning av intern kontroll kopplat till risken för fusk med assistansersättning

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

JAN FÄLDT

Revisionens vice ordförande

Serienummer: 19480908xxxx

IP: 82.209.xxx.xxx

2023-01-26 07:01:24 UTC

ANNA-LENA EDWINSON

Revisionens ordförande

Serienummer: 19590302xxxx

IP: 81.236.xxx.xxx

2023-01-30 08:13:55 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datogenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>